

Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta

Luonnosvaiheen nähtävilläolo 5.4 -10.5.2020

MIELIPITEIDEN LYHENNELMÄT JA KAAVOITTAJAN VASTINEET

Sisällys

1.	Yksityishenkilöt A.....	2
2.	Yksityishenkilöt B.....	3
3.	Yksityishenkilö C	5
4.	Kattelussaaren yhteisten vesialueiden osakaskunta.....	6
5.	Lamposaaren ympäristötoimikunta	7
6.	Yksityishenkilö D.....	8
7.	Yksityishenkilö E	9
8.	Yksityishenkilöt F	10
9.	Yksityishenkilöt G.....	12
10.	Yksityishenkilöt H.....	13
11.	PRO Hyväristönmäki	17
12.	Yksityishenkilöt I	18
13.	Yksityishenkilöt J.....	19
14.	Yksityishenkilöt K.....	20
15.	Hanhijärven ja lähikylien kyläyhdistys ry.....	22
16.	Kansalaisadressi: Lappeenrannan kaupungin jätevesiä ei saa purkaa Saimaaseen.....	23



**ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO**

1. Yksityishenkilöt A

Lausunnossa esitetään, että uusi puhdistamo tulee toteuttaa Toikansuolle ja purkupaikkana tulisi pitää Rakkolanjoki. Puhdistettu jätevesi voi parantaa Rakkolanjoen tilaa. Saimaan vesistöä ei pidä vaarantaa.

Mielipiteen mukaan kaavassa tulisi tarkastella myös mahdollisten purkuputkistojen – ja paikkojen sijaintia ainakin karkealla tasolla niin, että niiden vaikutukset voidaan selvittää. Ilman minkäänlaista tarkastelua purkuputkistoista ja -paikoista, vaikutusten arviointi jää puolittiehen, eikä kokonaiskuvaa puhdistamon vaikutuksista saada. Myös erilaisten häiriötilanteiden päästöt ja niiden vaikutukset jäävät selvittämättä. Vaikka purkuputkien kaavoitus ja purkupaikkojen valinta ei sisälly maakuntakaavaan, vaikutuksia pitäisi käsitellä ainakin yleisellä tasolla, koska ne ovat merkittävä osa nyt valittavaa uutta jätevedenpuhdistamoa.

Kaavaselostuksessa, kohdassa 9.5 Jätevedenpuhdistamon muut vaikutukset ovat häiriötilanteiden ympäristövaikutuksia ja puhdistamokustannuksia käsitelty varsin lyhyesti.

Mielipiteen mukaan, selostuksessa pitäisi käydä läpi kaikkien puhdistamovaihtoehtojen osalta häiriötilanteet ja kertoa ymmärrettävästi tekniset ratkaisut häiriötilanteiden hallintaan. Nyt kyseiset tekstit ovat vaikeasti ymmärrettäviä. Myös tekstiä hätäylivuodoista sekä niiden ohituksista siirtolinjaketjun alkupäässä ja arviot ohitusvesien käyttöjärjestelmän tarpeesta Toikansuolla, tulee selvittää mitä sillä tarkoitetaan.

Mielipiteen mukaan YVA:ssa esitetty Hönönlahden purkuputki, ylivuotokaivo ja purkupaikka Saimaaseen ei ole toteuttamiskelpoinen kokonaisuus lahden mataluuden vuoksi. Lahden lähellä on Haukilahden kylä, jonka kaikki asukkaat käyttävät kaivovettä talousvetenään. Tärkeät pohjavesialueet ympäröivät Haukilahden kylää sekä Hönönlahtea joka puolelta. Hönönlahti on sopimaton ylivuotokaivojen ja purkuputken paikaksi.

Mikäli jätevedet joudutaan purkamaan puhdistamolta Saimaaseen, niin häiriötilanteiden osalta paikka tulee olla siihen sopiva. Mahdollisissa häiriötilanteissakin tulee varmistaa, että vedet sekoittuvat ja laimenevat vaihtuvaan veteen nopeasti.

Lisäksi viitataan kaavaselostuksen sivuihin 34 ja 35, että Suur- Saimaalla Joutsenon edustan vesimuodostuma on erinomaisessa tilassa ja puhdistettujen jätevesien laimentamisolosuhteet ovat hyvät. Mielipiteen mukaan, näin ei voida yksiselitteisesti todeta, ettei Joutsenon edustan veden tila muuttuisi huonompaan ekologiseen tilaan. Myös lääkeaineiden osalta tilanne on vakavampi, koska lääkeaineita päätyy ympäristöön riskirajat ylittävänä (EPIC- Hanke).

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavaa laadittaessa on pidettävä silmällä alueiden taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajille tai muille oikeuden omistajille aiheudu kohtuutonta haittaa. Mielipiteen antaja pyytää vastausta siihen, millainen prosessi vaaditaan purkupaikkojen ja -putkistojen suunnitteluun mm. kaavoituksen osalta ja miten eri vaikutukset otetaan siinä huomioon.

Mielipiteen antajat pyytävät tietoja hankkeen etenemisestä, miten yksityiskohtaisempi kaavoitus etenee sekä puhdistamon että erityisesti siirtoputkistojen ja purkupaikkojen osalta. Ohessa ovat sähköpostiosoitteet, joihin tietoa hankkeen etenemisestä tulee lähettää. Myös mielipiteen vastine tulee lähettää näihin osoitteisiin: (nn)

Vastine: Teksti, johon viitataan häiriötilanteiden osalta, on laaditun Ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA 2014) tekstiä. Vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen tekstiä häiriötilanteista muotoillaan paremmin ymmärrettäväksi.

Hönönlahden tilanteen osalta asia tulee tarkistaa Lappeenrannan kaupungin toimesta hankkeen jatko suunnittelussa. Tämä asia välitetään tiedoksi Lappeenrannan kaupungille jatko suunnittelua varten. Tässä jätevedenpuhdistamoasiassa pidetään erittäin tärkeänä, ettei Saimaan veden tilaa eikä sen ekologista tilaa heikennetä.

Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan energian tietojen mukaan purkupuutken suunnittelussa, mikäli se johdetaan Saimaaseen, toimitaan niin, että häiriötilanteissakin vedet sekoittuvat ja laimenevat vaihtuvaan veteen nopeasti. Tällöin myös on tärkeää, että kaikki selvitykset ja tutkimustulokset otetaan huomioon ja merkitään liitettäväksi jatkosuunnitteluun. Tästä tiedotetaan Lappeenrannan kaupungille ja Lappeenrannan Energia Oy:lle.

Vaihemaakuntakaavaa laaditaan Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, jossa todetaan, että kaavaa laadittaessa on pidettävä silmällä alueiden taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajille tai muille oikeuden omistajille aiheudu kohtuutonta haittaa. Vaihemaakuntakaavan selostuksessa on asiaa tarkasteltu Maankäyttö- ja rakennuslain sekä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta. Vaikka tämä asia ei kuulu maakuntakaavoitukseen, tästä asiasta voidaan tiedottaa Lappeenrannan kaavoitusta ja pyytää tarkastelemaan uudelleen Haukilahden kylän ja Hönönlahden alueen osalta asiaa puhdistamon jatkosuunnittelussa. Asiasta tiedotetaan Lappeenrannan kaupungille ja Lappeenrannan Energia Oy:lle.

Tällä hetkellä puhdistetun jäteveden purkuvaihtoehtoina ovat käytännössä Rakkolanjoki ja Saimaa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkupuutken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.

Saimaan osalta purkupaikan valintaan vaikuttavat selvitykset, mitkä laaditaan Lappeenrannan kaupungin kaavoituksen sekä sen jatkosuunnittelussa.

Vaihemaakuntakaavan jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kunta-kaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Puhdistamon lopullinen sijoituspaikka ja purkupaikka tullaan päättämään Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan Energia Oy:n päätöksen teossa. Kaupunginvaltuusto päättää uuden jätevedenpuhdistamon paikasta ja Lappeenrannan Energia Oy hakee paikalle ja puhdistetun jäteveden purkupaikalle ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Kaupunki päättää lisäksi asema- ja/tai yleiskaavan hyväksymisestä valitsemalleen paikalle.

Kunnalliseen päätöksentekoon liittyvät päätökset ovat aina valituksen alaisia päätöksiä.

Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, muut jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan tarvittaessa kokonaismaakuntakaavan päivityksen yhteydessä.

Mielipiteen antajille toimitetaan tietoja vaihemaakuntakaavan etenemisestä. Lappeenrannan kaupungin kaavoituksen tehtävänä on tiedottaa jatkosuunnittelusta eli miten yksityiskohtaisempi kaavoitus etenee sekä puhdistamon että erityisesti siirtopuutkistojen ja -paikkojen osalta. Mielipiteen ohessa olevat sähköpostiosoitteet toimitetaan Lappeenrannan kaupungin kaavoitukselle, joihin tietoa kaavoituksen ja siirtoviemäreiden ja purkupaikkojen suunnittelun etenemisestä pyydetään lähettämään: (nn)

2. Yksityishenkilöt B

Mielipiteen mukaan puhdistamoa suunnitellaan kaupungin loogisimmalle asuinrakentamisen laajenemisalueelle ja se jäisi tulevaisuudessa keskelle asutusta noin 4 km päähän keskustasta. Vapaata asutuksesta kauempana olevaa tilaa puhdistamolle on kaupungissa riittävästi.

Nyt pitäisi suunnitella tulevaisuuteen katsovaa maakuntakaavaa, joka palvelee koko maakunnallista puhdistustarvetta. Kysytään, onko puhdistamon haittavaikutuksista tietoa alueen pohjavedenlaatuun, kun Karkkossa ei ole kunnallistekniikkaa saatavilla. Huolestuneisuutta on myös läheisen puhdistamon vaikutuksesta kiinteistöjen arvoon.

Mielipiteen mukaan asuintalojen läheisyyteen rakennettava jätevedenpuhdistamo olisi hajuhaitta, josta ei ole ollut tietoa kiinteistöjä hankittaessa. Lisäksi arviolta kymmenkertaistuva raskaan kaluston liikenne vaikuttaa liikenneturvallisuuteen pienten lasten ja koululaisten osalta kapean ja mäkisen tien siirtyessä myös raskaan liikenteen käyttöön. Väistämättä liikenne lisääntyy lapsiperheiden asuinalueen läpi ja tämä on lapsille turvallisuusriski varsinkin pimeään aikaan. Myös moninkertaistuva liikenne aiheuttaa melua, joka ei edistä maaseudun rauhan säilymistä.

Mielipiteen mukaan kaupunki näyttää painostavan Etelä-Karjalan liittoa tekemään Etelä-Karjalan 2. vaihe-maakuntakaavaan ET-alueen Hyväristönmäkeä varten oikeusasteiden päätöksistä huolimatta. Lisäksi todetaan, ettei maakuntakaavaa ole tarkoituksenmukaista päivittää näin usein.

ET-aluetta ei saa suunnitella Hyväristönmäelle asutuksen läheisyyden ja luonnonarvojen takia. Hyvän maankäyttösuunnitelman pohjalta jätteenkäsittelypaikkoja ei kannata ripotella ympäri Lappeenrantaa. Lisäksi todetaan, että Saimaaseen purkaa jätevesiään tällä hetkellä jo useita kaupunkeja. Miksi Lappeenranta on poikkeus, kun muiden kaupunkien imagoon asia ei ole vaikuttanut.

Vastine: Puhdistamon vaihtoehtoisia paikkoja, joita on kuusi kappaletta, on tutkittu laadittussa YVA 2014:ssa asiantuntijoiden toimesta. Vaihemaakuntakaavaluonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty kyseisessä Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014).

Ympäristövaikutusten arviointi on laadittu kaikista kuudesta kohteesta (YVA 2014), myös tiedot on täydennetty kaavatyön yhteydessä ajankohtaisilla tiedoilla. Hyväristönmäki on yksi näistä tutkituista paikoista. Lopullisesta puhdistamon paikasta ei ole vielä tehty päätöstä.

Yhteisestä maakunnallisesta jätevedenpuhdistamosta pidettiin neuvottelu, mutta tämä ehdotus kuihtui suuriin kustannuksiin sekä siihen, ettei puhdistetun jäteveden purkupaikkaa voi sijoittaa Vuokseen.

Kuitenkin vaihemaakuntakaavassa on merkinnät, mitkä mahdollistavat maakunnallisen, Imatran ja Lappeenrannan yhteisen jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelun ja puhdistamon toteuttamisen, mikäli siihen ratkaisuun kuitenkin päädytään. Puhdistamot suunnitellaan uudella tekniikalla ja niin, ettei alueen pohjavesien tilaa vaaranneta. Todettakoon, ettei puhdistamovaihtoehtojen kohdealueet sijoitu pohjavesialueille.

Kiinteistöväilystyoimiston kautta saatiin tietoa, että jätevedenpuhdistamo vaikuttaa kiinteistöjen arvoon, mikäli se on lähellä tai näköetäisyydellä. Kiinteistön arvoon vaikuttaa siis jätevedenpuhdistamon ja kiinteistön välinen etäisyys sekä näköyhteys.

Todettakoon, että jätevesipuhdistamojen nykyaikainen tekniikka vähentää hajuhaittoja. Liikenteen osalta raskaan liikenteen määrä tulee lisääntymään kaikilla puhdistamovaihtoehdoilla. Laaditun YVA 2014:n mukaan jätevedenpuhdistamon käytön aikainen henkilöliikenne on keskimäärin 36 ajoneuvoa vuorokaudessa ja raskaan liikenteen määrä on 16 ajoneuvoa vuorokaudessa. Jätevedenpuhdistamon kuljetukset tehdään pääsääntöisesti päiväsaikaan. Lopullisen puhdistamopaikan valinnan jatkosuunnittelussa on tärkeää, että alueen liikenneturvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Ympäristöministeriön ohjeen mukaan kokonismaakuntakaavaa tulee päivittää, mikäli kaava on laadittu 2000 luvun alkupuolella ja myös silloin, jos on laadittu vaihemaakuntakaavoja. Etelä-Karjalan kokonismaakuntakaava on vahvistettu vuonna 2011.

Kokonaismaakuntakaavaa ryhdyttiin laatimaan 2000 luvun alkupuolella erilaisin selvityksin. Vaihemaakuntakaava 1.vahvistettiin vuonna 2015 ja nyt laaditaan toista vaihemaakuntakaavaa, koska jätevedenpuhdistamon asia ei tullut esiin edellisissä maakuntakaavahankkeissa.

Tällä hetkellä puhdistetun jäteveden purkuvaihtoehtoina ovat Rakkolanjoki ja Saimaa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuputken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Saimaan osalta purkupaikan valintaan vaikuttavat selvitykset, mitkä laaditaan jatkosuunnittelussa. Vaikkakin Saimaaseen purkaa puhdistettuja jätevesiä tällä hetkellä jo useita kaupunkikeja, on tärkeää, että Saimaan vedenlaatua ei vaaranneta ja muuteta huonommaksi nykyisestä tilasta. Mieluimmin tavoitteena tulee olla, että Saimaan vedenlaadun tilaa parannetaan jatkossa.

3. Yksityishenkilö C

Mielipiteen mukaan kuusi esitettyä puhdistamovaihtoehtoa sitovat turhaan tulevaa maankäyttöä. Kiltteisen, Tujulan ja Mustolan puhdistamovaihtoehdoista tulee luopua. Kukkuroinmäellä on jo jätekeskus ja Toikansuolla on tällä hetkellä jätevedenpuhdistamo, joka on paras paikka. Hyväristönmäkeä voidaan pitää varalla.

Kun puhdistamo rakennetaan Toikansuolle ja jätevedet lasketaan Rakkolanjokeen, vältetään kalliiden siirto-putkistojen rakentamiselta ja lunastusriidoista ja erilaisilta negatiivisilta vaikutuksilta. Näin kaikki rahat voidaan käyttää puhdistamon kehittämiseen ja sen uuteen tekniikkaan ja näin saadaan maan paras jätevedenpuhdistamo.

Etuna tässä on Saimaan säilyminen puhtaana ja Lappeenrannan kaupungin säilyminen vihreänä. Myöskään rajavesikomissio ei kiellä Rakkolanjoen käyttöä purkuvesistöinä. Saimaaseen purkua vastustetaan monella eri taholla.

Vastine: *Tällä hetkellä puhdistetun jäteveden purkuvaihtoehtoina ovat Rakkolanjoki ja Saimaa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuputken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.*

Vaihemaakuntakaavan luonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty laaditussa Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014). Tavoitteena on, että kaava mahdollistaa parhaan mahdollisen puhdistamovaihtoehdon toteuttamisen. Vaihtoehtoja tullaan karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Merkintöjen oikeusvaikutuksia tarkennetaan siten, että ne ovat selkeät. Puhdistamomerkinnät tulevat rajoittamaan alueelle toteutettavaa muuta maankäyttöä. Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, muut mahdolliset jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan kokonaismaakuntakaavan päivityksen yhteydessä.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Puhdistamon lopullinen sijoituspaikka ja purkupaikka tullaan päättämään Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan Energia Oy:n päätöksen teossa. Kaupunginvaltuusto päättää uuden jätevedenpuhdistamon paikasta ja Lappeenrannan Energia Oy hakee paikalle ja puhdistetun jäteveden purkupaikalle ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Kaupunki päättää lisäksi asema- ja/tai yleiskaavan hyväksymisestä valitsemalleen paikalle.

Kunnalliseen päätöksentekoon liittyvät päätökset ovat aina valituksen alaisia päätöksiä.

4. Kattelussaaren yhteisten vesialueiden osakaskunta

Mielipiteessä todetaan, että kaavaluonnoksen esillepanon ajankohta ja mielipiteiden esittämisen määräaika jäävät täydellisesti koronarajoitusten alle. Tiedottaminen luonnosvaiheen (2020) etenemisestä on hukkunut tiedotusvälineissä koronaan, mistä hyvänä osoituksena, että 4.5.2020 mennessä maakuntahallitus oli saanut vasta yhden mielipiteen. (Lähde YLE paikallisuutiset).

Mahdollisuudet tutustua kaavaluonnokseen ja sen taustamateriaaliin ovat olleet rajalliset, eivätkä esimerkiksi osakaskunnat ole voineet järjestää kokoontumisia asian käsittelemiseksi. Prosessi ole edennyt siten kuin Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa edellytetään.

Kaavaluonnoksessa on eriytetty jätevedenpuhdistamon rakentamispaikka ja jätevesien purkupaikka siten, ettei jälkimmäistä käsitellä lainkaan. Molemmat liittyvät kuitenkin erottamattomasti toisiinsa paitsi fyysisen sijainnin myös valittavan puhdistusteknologian sekä kustannusten osalta. Tämä suunnittelu lisäksi vaikuttaa siltä, että esitettyjen vaihtoehtojen joukosta on jo tosiasiallisesti pudotettu rakennuspaikkoja erinäisin perustein.

Saimaan vesiensuojelun kannalta on selvää, että jätevesien purkaminen Saimaaseen heikentäisi nykyistä tilannetta. Teollisuus on vuosien mittaan tehnyt huomattavia investointeja vesiympäristön parantamiseksi, minkä seurauksena vedenlaatu eteläisellä Saimaalla on merkittävästi parantunut 80-luvulta lähtien. Tätä kehitystä ei tule vaarantaa. Ympäristön- ja luonnonsuojelun nimissä eteläisen Saimaankin osakaskunnat ovat esimerkiksi suostuneet vapaaehtosiin verkkokalastusrajoituksiin, ja norppa on jo palannut Joutsenon edustan vesille. Yleisen kalastus- ja virkistyskäytön ohella GeoPark ja muut matkailunkehittämishankkeet kokisivat takaiskun, jos Saimaaseen lasketaan Lappeenrannan kaupungin jätevedet.

Vastine: Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaluonnoksen nähtävilläolo oli 5.4 -10.5.2020. Vaihemaakuntakaavan nähtävilläolosta kuulutettiin laajasti alueen kaikissa sanomalehdissä sekä muussa mediassa. Kaavan kuulutukset sekä kaava-asiakirjat olivat julkisesti saatavilla Etelä-Karjalan liiton toimiston ulko-ovelta, Lappeenrannan kaupungintalon Winkistä sekä Taipalsaaren ja Lemin kunnantaloilta. Kaava-asiakirjat olivat nähtävillä myös Etelä-Karjalan liiton verkkosivuilla. Vaihemaakuntakaavan nähtävilläolosta tiedotettiin edellä mainittujen tahojen nettisivuilla. Vaihemaakuntakaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa oli täydennetty nähtävilläolon osalta tämän koronatilanteen alkamisen vuoksi juuri kaavaluonnoksen nähtävilläolon alussa. Mahdollisuus oli myös saada puhelimitse tietoa, tästä tiedotettiin kaavakuulutuksessa. Ohessa ote kuulutuksesta.

Lisätietoja:
aluesuunnittelujohtaja Marjo Wallenius
p. 040 824 0915, marjo.wallenius@ekarjala.fi

Vaihemaakuntakaavaluonnoksesta saatiin 15 lausuntoa keskeisiltä sidosryhmiltä. Kaavaan annettuja mielipiteitä saatiin yhteensä 16 kappaletta. Sen lisäksi saatiin yksi adressi, jossa oli 1252 allekirjoittajaa. Adressissa vastustettiin puhdistettujen jätevesien purkua Saimaaseen. Allekirjoittajia on nähtävästi tullut lisää tämän jälkeen.

Tällä hetkellä puhdistetun jäteveden purkuvaihtoehtoina ovat Rakkolanjoki ja Saimaa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuputken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen Vaihejälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Saimaan osalta purkupaikan valintaan vaikuttavat selvitykset, mitkä laaditaan jatkosuunnittelussa. Tässä jätevedenpuhdistamoasiassa pidetään erittäin tärkeänä, ettei Saimaan veden tilaa heikennetä eikä sen ekologista tilaa heikennetä. Tämän syystä purkuputken suunnittelussa, mikäli se johdetaan Saimaaseen, tullaan toimimaan niin, että häiriötilanteissakin vedet sekoittuvat ja laimenevat vaihtuvaan veteen nopeasti.

5. Lamposaaren ympäristötoimikunta

Mielipiteen mukaan jätevesiä ei saa purkaa Saimaaseen ja laadittu YVA-arvio on tehtävä uudelleen, koska sen lähtötiedot ovat vanhentuneita esimerkiksi vanhentunut puhdistustekniikka. Mielipiteen allekirjoittajia on 43 henkilöä.

Perusteluna esitetään, että vaihemaakuntakaavan laatimista ohjaa muiden lakien ohella EU:n vesipuitediirektiivi. Sen mukaan vesien hyvä tila pitää saavuttaa viimeistään vuoteen 2027 mennessä. Eteläistä Saimaata kuormittavat alueen paperi- ja sellutehtaat. Esimerkiksi vuoden 2019 vesistötarkkailussa Lamposaaren edustalla vedenlaatu oli tyydyttävä. Joutsenon mittauspisteillä vedenlaatu oli ollut näin huonoa syksyllä 1991. Mikäli jätevedet lasketaan Saimaaseen ei EU- vesipuitediirektiivin tavoitteisiin päästä.

Uudessa laadittavassa YVA:ssa on käytettävä lähtökohtana uusinta alan tekniikkaa ja tietämystä sekä otettava huomioon aiemmin arvioista ulkopuolelle jääneet jäteveden purkupaikat esimerkiksi Saimaan kanava. Uusinta tekniikkaa hyödyntäen Saimaalle voi löytyä muita vaihtoehtoja.

Tulee tehdä lainsäädäntö Lappeenrannan seudun tulevasta jätevedenpuhdistamosta luontoarvot sekä tulevat sukupolvet huomioiden. Ensisijaisena kriteerinä eivät saa olla taloudelliset perusteet vaan Saimaata tulee suojella eikä siihen kohdistuvaa jätevesikuormaa saa lisätä enää yhtään.

Vastine: *Tällä hetkellä puhdistetun jäteveden purkuvaihtoehtoina ovat Rakkolanjoki ja Saimaa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuputken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.*

Saimaan osalta purkupaikan valintaan vaikuttavat selvitykset, mitkä laaditaan jatkosuunnittelussa ottaen huomioon uusin mahdollinen puhdistustekniikka.

Tässä jätevedenpuhdistamoasiassa pidetään erittäin tärkeänä, ettei Saimaan veden tilaa eikä sen ekologista tilaa heikennetä. Myös EU-vesipuidedirektiivi on mukana puhdistamovaihtoehtojen tarkastelussa ja puhdistamotekniikan kehittämisessä. Purkuputken suunnittelussa, mikäli puhdistetut jätevedet johdetaan Saimaaseen, toimitaan niin, että häiriötilanteissakin vedet sekoittuvat ja laimenevat vaihtuvaan veteen nopeasti (YVA2014).

Ehdotettuun erilliseen puhdistamolakiehdotukseen ja uuden YVA:n laatimistarpeeseen Etelä-Karjalan liitto ei ota kantaa.

Prosessi, jota vaihemaakuntakaavan jälkeen tarvitaan: Puhdistamon tekninen ratkaisu mm. puhdistustekniikka ja puhdistamisvaatimukset ratkaistaan jätevedenpuhdistamon hankesuunnittelu- ja ympäristölupavaiheessa. Puhdistamoiden tekniset ratkaisut kehittyvät kaiken aikaa, eivätkä ne ole sidoksissa puhdistamon sijaintipaikkaan.

Vaihtoehtoja tullaan karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, mahdolliset turhat jätevedenpuhdistamovaihtoehtomerkinnot poistetaan kokonaisuuskaavakartan päivityksen yhteydessä.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Puhdistamon lopullinen sijoituspaikka ja purkupaikka tullaan päättämään Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan energian päätöksen teossa. Kaupunginvaltuusto päättää uuden jätevedenpuhdistamon paikasta ja Lappeenrannan Energia hakee paikalle ja puhdistetun jäteveden purkupaikalle ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Kaupunki päättää lisäksi asema- ja/tai yleiskaavan hyväksymisestä valitsemalleen paikalle.

Kunnalliseen päätöksentekoon liittyvät päätökset ovat aina valituksen alaisia päätöksiä.

6. Yksityishenkilö D

Mielipiteessä todetaan, että mikäli korkein hallinto-oikeus ei hyväksy purkuvesistöksi parasta vaihtoehtoa eli Rakkolanjokea, niin purkupaikka tulee olla Saimaa ja Kaukaan selkä eli VE 3.

Perusteluna esitetään, että puhdistamo ja purkupaikka olisivat lähellä kaupunkitaajamaa, jossa tuotetaan eniten jätevesiä. Tällöin ei tarvita pitkiä ja kalliita putkilinjoja ja tässä vaihtoehdossa jätevesillä olisi tehostettu jälkikäsittely.

Kun puhdistamon paikka on määritetty, tulee muut paikat poistaa kaavakartalta, etteivät ne hankaloita maan käyttöä jatkossa.

Vastine: *Tällä hetkellä puhdistetun jäteveden purkuvaihtoehtoina ovat Rakkolanjoki ja Saimaa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuputken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.*

Saimaan osalta purkupaikan valintaan vaikuttavat selvitykset, jotka laaditaan jatkosuunnittelussa ottaen huomioon uusin mahdollinen puhdistustekniikka ja että häiriötilanteissakin vedet sekoittuvat ja laimenevat vaihtuvaan veteen nopeasti.

Vaihemaakuntakaavaluonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty laaditussa Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014). Tavoitteena on, että kaava mahdollistaa parhaan mahdollisen puhdistamovaihtoehdon toteuttamisen. Vaihtoehtoja tullaan todennäköisesti karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Merkintöjen oikeusvaikutuksia tarkennetaan siten, että ne ovat selkeät.

Puhdistamomerkinnät tulevat rajoittamaan alueelle toteutettavaa muuta maankäyttöä. Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, muut jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan tarvittaessa kokonaisuusmaakuntakaavan päivityksen yhteydessä.

Prosessi, jota vaihemaakuntakaavan jälkeen tarvitaan: puhdistamon tekninen ratkaisu mm. puhdistustekniikka ja puhdistamisvaatimukset ratkaistaan jätevedenpuhdistamon hankesuunnittelu- ja ympäristölupavaiheessa. Puhdistamoiden tekniset ratkaisut kehittyvät koko ajan, eivätkä ne ole sidoksissa puhdistamon sijaintipaikkaan.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat; yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan toteutettavan jäteveden puhdistamon sijoituspaikka tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Puhdistamon lopullinen sijoituspaikka ja purkupaikka tullaan päättämään Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan Energian päätöksen teossa. Kaupunginvaltuusto päättää uuden jätevedenpuhdistamon paikasta ja Lappeenrannan Energia hakee paikalle ja puhdistetun jäteveden purkupaikalle ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Kaupunki päättää lisäksi asema- ja/tai yleiskaavan hyväksymisestä valitsemalleen paikalle.

Kunnalliseen päätöksentekoon liittyvät päätökset ovat aina valituksen alaisia päätöksiä.

7. Yksityishenkilö E

Mielipiteessä todetaan, että kaavan käsittely on lopetettava, kunnes Suomi palaa normaaliaikaan. Tietoa vireillä olevan kaavan nähtävilläolosta oli mahdollista saada vain ekarjalan.fi verkkosivuilta. Ihmisten liikkumista on rajoitettu voimakkaasti erityisesti yli 70 vuotiaiden osalta. Kaava ei tule hyväksytyksi hallinto-oikeudessa, koska kansalaiset eivät ole saaneet kaavan sisällöstä tietoa. Myös radiosta tullut Walleniuksen radiohaastattelun mukaan oli saatu vain yksi mielipide 4.5.2020 mennessä. Tässä haastattelussa pyrittiin ohjaamaan mielipiteitä kertomalla, että tähän mennessä oli yksi mielipide, jossa Saimaata vastustettiin purkuvesistönä.

Hyväristönmäen osalta alueen pinta-aratiedot ovat vaihdelleet yli 17 vuoden suunnittelujakson aikana, myös sijaintitiedot ovat vaihdelleet. Myös tulevat tieyhteydet ovat epämääräisesti selvitetty.

Vastine: *Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaluonnoksen nähtävilläolo oli 5.4 -10.5.2020. Kaavan nähtävilläolosta kuulutettiin laajasti alueen kaikissa sanomalehdissä sekä muussa mediassa. Kaavan kuulutukset sekä kaava-asiakirjat olivat julkisesti saatavilla Etelä-Karjalan liiton toimiston ulko-ovella, Lappeenrannan kaupungintalon Winkistä sekä Taipalsaaren ja Lemminkäisen kunnantaloilta. Kaava-asiakirjat olivat nähtävillä myös Etelä-Karjalan liiton verkkosivuilla. Kaavan nähtävilläolosta tiedotettiin edellä mainittujen tahojen nettisivuilla. Vaihemaakuntakaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa oli täydennetty nähtävilläolon osalta tämän koronatilanteen alkamisen vuoksi juuri kaavaluonnoksen nähtävilläolon alussa. Mahdollisuus oli myös saada vaihemaakuntakaavasta tietoa puhelimitse tai sähköpostilla. Nämä yhteydet olivat kaavan kulutuksissa. Ote vaihemaakuntakaavan kuulutuksesta.*

Lisätietoja:
aluesuunnittelujohtaja Marjo Wallenius
p. 040 824 0915, marjo.wallenius@ekarjala.fi

Vaihemaakuntakaavaluonnoksesta saatiin 15 lausuntoa keskeisiltä sidosryhmiltä. Kaavaan annettuja mielipiteitä saatiin yhteensä 16 kappaletta. Sen lisäksi saatiin yksi adressi, jossa oli 1252 allekirjoittajaa. Siinä vastustettiin puhdistettujen jätevesien purkua Saimaaseen.

Radiohaastattelu oli 4.5 jolloin siihen mennessä oli saatu vain yksi mielipide mutta oli saatu jo useita lausuntoja.

*Hyväristönmäen puhdistamovaihtoehto on yksi kuudesta vaihtoehdosta. Vaihtoehtoja tul-
laan karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Hyväristönmäen puhdistamon
kaavahistoriasta ei ole tarkempaa tietoa ja vaihemaakuntakaavassa ei osoiteta aluerajauksia
vaan yleispiirteinen symbolimerkintä et-1. Kaikki vaihtoehtoja on tarkasteltu samalla tarkas-
telutasolla tässä vaihemaakuntakaavassa. Purkupaikan osalta todettakoon, että tällä het-
kellä puhdistetun jäteveden purkuvaihtoehtoina ovat Rakkolanjoki ja Saimaa. Tämä on to-
dettu vaihemaakuntakaavan asiakirjoissa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hal-
linto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa
jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi
purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuput-
ken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoeht-
dosta.*

*Saimaan osalta purkupaikan valintaan vaikuttavat selvitykset, mitkä laaditaan jatkosuunnit-
telussa. Tässä jätevedenpuhdistamoasiassa pidetään erittäin tärkeänä, ettei Saimaan veden
tilaa eikä sen ekologista tilaa heikennetä. Tämän syystä purkuputken jatkosuunnittelussa
tulee toimia niin, että häiriötilanteissakin vedet sekoittuvat ja laimenevat vaihtuvaan veteen
nopeasti.*

8. Yksityishenkilöt F

Mielipiteessä todetaan, ettei vaihekaavan arvioinnista löydy mitään vetovoimatekijöitä Hyväristönmäen osalta, jotka puoltaisivat sen valintaa jätevedenpuhdistamon sijaintipaikaksi, se tulee poistaa kaavavaihtoehdoista. On todettu, että Hyväristönmäki- vaihtoehto johtaisi pitkään valituskierteeseen ja se pilaisi hyvän Hyväristönmäen luontokohteen.

Mielipiteen mukaan kaavavaihtoehtoja tulee vähentää kaavatyön edetessä.

Kaavaselostuksessa on otettu mahdollisuutena maakunnallisen jätevedenpuhdistamon toteuttaminen ja sitä kannatetaan. Kuitenkin Imatra suunnittelee parhaillaan omaa uutta puhdistamoja ja näin ollen maakunnallisen puhdistamon toteuttaminen näyttää hyvin epävarmalta.

Mielipiteessä Kukkuroinmäen vaihtoehtoista puhdistamopaikkaa pidetään parhaimpana vaihtoehtona. Kaavaselostuksen mukaan Kukkuroinmäen vaihtoehdossa kuljetusmatkat eri käsittelyvaiheiden osalta voidaan minimoida, jos liete käsitellään samalla alueella missä se muodostuu. Tämä toteutuu vain Kukkuroinmäen alueella, sinne on saatu jo vuonna 2017 ympäristölupa biokaasulaitokselle, joka voisi tuottaa suoraan biopolttoainetta alueella saadusta puhdistamolietteestä. Kukkuroinmäellä on yli 100 hehtaarin vapaata aluetta, alueella on asemakaava jätekeskukselle, tieyhteydet ovat kunnossa. Hajua, melua ja liikennettä aiheuttavat toiminnot sijoittuisivat samalle alueelle ja asutusta ei ole lähellä.

Purkupaikkojen osalta todetaan, että Rakkolanjoki tulee poistaa purkuvesistövaihtoehdoista. Kaavassa tulee käyttää vain niitä vaihtoehtoja, joihin ei sisälly oikeudellisia epävarmuustekijöitä. Laaditussa YVA:ssa pidetään Vuoksea parhaimpana purkupaikkavaihtoehtona.

Vastine: *Vaihemaakuntakaavaluonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty laaditussa Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014). Tavoitteena on, että kaava mahdollistaa parhaan mahdollisen puhdistamovaihtoehdon toteuttamisen. Vaihtoehtoja tullaan karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa.*

Hyväristönmäen puhdistamovaihtoehto on yksi kuudesta vaihtoehdosta. Kaikki vaihtoehtoja on tarkasteltu samalla tarkastelutasolla tässä vaihemaakuntakaavassa. Merkintöjen oikeusvaikutuksia tarkennetaan siten, että ne ovat selkeät. Todettakoon, että puhdistamomerkinnät tulevat rajoittamaan alueelle toteutettavaa muuta maankäyttöä. Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, muut jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan tarvittaessa kokonaisuudessaan vaihemaakuntakaavan päivityksen yhteydessä.

Tällä hetkellä puhdistetun jäteveden purkuvaihtoehtoina ovat Rakkolanjoki ja Saimaa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkupuutken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Puhdistamon lopullinen sijoituspaikka ja purkupaikka tullaan päättämään Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan energian päätöksen teossa. Kaupunginvaltuusto päättää uuden jätevedenpuhdistamon paikasta ja Lappeenrannan Energia Oy hakee paikalle ja puhdistetun jäteveden purkupaikalle ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Kaupunki päättää lisäksi asema- ja/tai yleiskaavan hyväksymisestä valitsemalleen paikalle.

Kunnalliseen päätöksentekoon liittyvät päätökset ovat aina valituksen alaisia päätöksiä.

Maakunnallisesta puhdistamosta pidettiin Imatran ja Lappeenrannan kaupunkien ja jätevedenpuhdistamon toimijoiden kanssa neuvottelu. Lopputuloksena todettiin, että maakunnallinen puhdistamo tulee kalliiksi pitkien siirtoviemäreiden rakentamisen vuoksi. Mikäli uusi maakunnallinen jätevedenpuhdistamo sijoitettaisiin Imatralla nykyisen puhdistamon lähelle Vuoksen varrelle, kuitenkin Vuoksi ei olisi mahdollinen maakunnallisen jätevedenpuhdistamon jätevesien purkuvesistö. Vuoksen käyttö jätevedenpurkupaikkana ei ole mahdollista rajan ylittävien vaikutusten ja Venäjän kannan perusteella. Venäjän kanta on tullut esille suomalais-venäläisessä rajavesistökomissiossa ja Venäjä on myös antanut lausunnon YVA-menettelyn aikana Espoon sopimuksen mukaisen kuulemisen takia. Venäjän kanta YVA-menettelyn kuulemisessa oli Vuoksen osalta yksiselitteisen kielteinen. Rajavesistökomission vuoden 2013 kokouksessa Venäjän osapuoli ilmaisi huolestuneisuutensa Lappeenrannan kaupungin puhdistettujen jätevesien purkupaikkavaihtoehdoista, joka sijaitsee Vuoksessa, Svetogorskin kaupungin vedenottamon välittömässä läheisyydessä ja ilmoitti, että päätöksen on oltava punnittu ja järkevä eikä se saa rikkoa naapurivaltion kansalaisten oikeuksia laadukkaaseen juomaveteen. Venäjän kielteiseen kantaan Vuoksen osalta vaikuttaa Vuoksen käyttäminen vedenhankintaan ja hygieeniset riskit laitoksen mahdollisessa häiriötilanteessa. Laitoksen toiminnan tehokkuus sinänsä ei ollut ratkaiseva.

Saimaan kanavaa puhdistettujen jätevesien purkupaikkana on tarkasteltu YVA-menettelyn ohjelmavaiheessa. Kanavan vedenvaihtuvuus on vähäistä, jolloin jätevesien vaikutus olisi merkittävää erityisesti häiriötilanteissa eikä jätevesien johtaminen kanavaan ole mahdollista.

Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehtoon liittyy paljon etuja muihin puhdistamovaihtoehtoihin verrattuna ja se on vaihekaavassa yhtenä YVA:ssa valittuna puhdistamovaihtoehtona. Lappeenrannan Energia Oy, Lappeenrannan Lämpövoima ja Lappeenrannan kaupunki ovat laatineet lisäselvityksiä muun muassa Toikansuon ja Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehtoon osalta.

9. Yksityishenkilöt G

Mielipiteessä esitetään, ettei Lappeenrannan kaupungin, Lemin ja Taipalsaaren kuntien puhdistettuja jätevesiä saa purkaa Saimaaseen. Eteläisen Saimaan herkkä ekosysteemi ei kestä enää yhtään lisää jätevesikuormitusta. Saimaan tilaa on saatu kohennettua mutta kuitenkin vielä Saimaan kapeikoissa veden laatu on yltänyt vain välttävälle tasolle Saimaan vesiensuojeluyhdistyksen raporttien mukaan. Aluella on naturakohteita, nierjän, järvilohen ja saimaannorpan elinaluetta. Loma-asukkaat huolehtivat jätevesien käsittelystä määräysten mukaisesti.

Alueen teollisuus kuormittaa Eteläisen Saimaan vesistöä ja tämän vuoksi vedenlaatu vaihtelee vuosittain ja veden laatu on yltänyt vain tyydyttävälle tasolle. Myös Kyläniemen pohjoispuolella on havaittu viime vuosina typpipitoisuuden nousuja. Saimaan herkkä systeemi ei enää kestä jätevesikuormituksen kasvua ja puhdistamon häiriötilanteet ovat suuri lisäriskitekijä.

Vastine: *Tässä jätevedenpuhdistamoasiassa pidetään erittäin tärkeänä, ettei Saimaan veden laadun tilaa eikä sen ekologista tilaa heikennetä. Saimaan osalta purkupaikan valintaan vaikuttavat selvitykset, jotka laaditaan jatkosuunnittelussa ottaen huomioon uusin mahdollinen puhdistustekniikka ja että häiriötilanteissakin vedet sekoittuvat ja laimenevat vaihtuvaan veteen nopeasti.*

Purkupaikan osalta todettakoon, että tällä hetkellä puhdistetun jäteveden purkuvaihtoehtoina ovat Rakkolanjoki ja Saimaa. Tämä on todettu vaihemaakuntakaavan asiakirjoissa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuputken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.

Vuoksen käyttö jätevedenpurkupaikkana ei ole mahdollista rajan ylittävien vaikutusten ja Venäjän kannan perusteella. Venäjän kanta on tullut esille suomalais-venäläisessä rajavesistökomissiossa ja Venäjä on myös antanut lausunnon YVA-menettelyn aikana Espoon sopimuksen mukaisen kuulemisen takia. Venäjän kanta YVA-menettelyn kuulemisessa oli Vuoksen osalta yksiselitteisen kielteinen. Saimaan kanavaa puhdistettujen jätevesien purkupaikkana on tarkasteltu YVA-menettelyn ohjelmavaiheessa. Kanavan vedenvaihtuvuus on vähäistä, jolloin jätevesien vaikutus olisi merkittävää erityisesti häiriötilanteissa olisi merkittävää, eikä jätevesien johtaminen Saimaan kanavaan ole mahdollista.

10. Yksityishenkilöt H

Mielipiteessä todetaan, että voimassaolevassa maakuntakaavassa on kaksi maakunnallista jätevedenpuhdistamon kohdemerkintää, Imatran Meltola ja Lappeenrannan Toikansuo.

Kaavaselostus on puutteellinen ja siinä on paljon epäolennaista tietoa ja myös oleellista tärkeää tietoa puuttuu. Kaavassa pitää olla purkuvaihtoehdot, koska ne on kytketty laadittuun ympäristövaikutusten arviointiin YVA:an. Kaavassa pitää olla myös viemäriverkostot, ne kuuluvat tämän kaltaiseen suunnitteluun. Kaavaselostuksessa kerrotaan, että kaava mahdollistaa maakunnallisen jätevedenpuhdistamon. Kaavakartta tulee kattaa koko maakunnan alueen tai ainakin ulottua Vuokselle asti. Maakunnan tasolla pitää päättää jätevedenpuhdistamon paikasta koska puhdistamo on maakunnallinen. Mukana ovat Lemminkäinen ja Taipalsaaren ja mahdollisesti myös Imatran jätevedet. Myös kaavakartalta pitää näkyä tarkemmat puhdistamojen sijaintitiedot, kaavakartta näyttää vain puhdistamovaihtoehtojen suurpiirteisen sijainnin.

Siirtoputkista pitää tehdä puolueeton selvitys. Oravanharjun jätevesilaitoksen siirtoviemäriin kustannuksia uudelle laitokselle ei ole laskettu. Siirtoviemäri Vuokseen ei ole kallis, kun otetaan huomioon siitä saatavat hyödyt.

Kaavaselostuksen alussa on todettu, että kaavan pohjana käytetty YVA 2014 mukaisia puhdistamovaihtoehtoja, näin ei kuitenkaan ole tehty. Vuoksi-vaihtoehto on jätetty pois, vaikka se on YVA:n mukaisesti paras vaihtoehto. Selostus ei siis perustu YVA 2014:sta ja kysytäänkin mihin kaava perustuu?

Lappeenrannan kaupunki haki uutta ympäristölupaa 2011 Toikansuon jatkokäytölle ja jätevesien johtamiselle Vuokseen. Tehtiin ympäristövaikutusten arviointi 2014, missä tätä Vuoksi vaihtoehtoa ei kuitenkaan toteutettu ja se jätettiin YVA:sta pois. Tässä meneteltiin väärin.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman aikataulu on puutteellinen. Selostuksesta ei näy, kuka ja mikä tahoe tekee lopullisen rakennuspaikkapäätöksen ja voiko siitä valittaa. Kaavan laatijakaan ei tiedä miten aikataulu menee ja kuka päätöksiä tekee, tämä ei ole oikeudenmukaista kaavoitustoimintaa.

Kaavassa pitää mainita Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen oikeusprosesseista, joita on ollut useita. Hyväristönmäen puhdistamovaihtoehto pitää poistaa vaihekaavasta. Nämä perusteet olisi pitänyt huomioida kaavan valmistelussa, koska nämä perustuvat lakeihin.

Puhdistamovaihtoehdot ovat eriarvoisessa asemassa, jos vaihekaava perustuu YVA 2014 selvitykseen ja niissä käytettyihin eri puhdistustehoihin.

Kaavaselostuksessa mainitaan, että kaavan puhdistamovaihtoehdot on käsitelty voimassaolevien lakien mukaisilla arvioinneilla, tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Maakuntakaavan vaihtoehdot eivät ole menossa lakien mukaan oikein.

Kaavaselostuksen johdannossa mainitaan, että vaihekaavassa hyödynnetään vuoden 2006 ympäristövaikutusten arviointia. Kaavaselostuksen luonnosvaiheessa ei tästä mainita mitään.

Vastine (osa1): Kokonaismaakuntakaavassa on kaksi maakunnallista jätevedenpuhdistamoa: Imatran Meltola ja Lappeenrannan Toikansuo, maakuntakaavamerkinnöillä et-1, jätevedenpuhdistamo. Tässä vaihekaavassa päädyttiin samoihin merkintöihin, koska kaavojen yhdistäminen jatkossa on helpompaa ja merkinnät mahdollistavat maakunnallisen jätevedenpuhdistamon toteuttamisen, mikäli siihen lopputulokseen joskus tullaan. Maakuntakaava laaditaan yksityiskohtaisempaa kaavoitusta varten ja se on yleispiirteinen kaava, joka mahdollistaa jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelun ja toteuttamisen valitulle alueelle. Vaihekaavassa ei päätetä mistä siirtoviemärit kulkevat ja missä kohtaa purkupaiikat ovat. Tästä asiasta on tehty päätös myös vaihekaavan viranomaisneuvotteluissa. Maakuntakaavatasolla ei mennä yksityiskohtaiseen suunnitteluun. Siirtoviemärit ja muut tekniset

ratkaisut ja infra suunnitellaan yksityiskohtaisemmassa Lappeenrannan kaupungin kaavoituksessa ja toteutussuunnittelussa.

Siirtoputkien selvityksiasia kuuluu Lappeenrannan kaupungille, Lappeenrannan Energialle ja Lappeenrannan lämpövoimalle.

Myöskään puhdistamon tekniikka ei kuulu maakuntakaavaan. Maakuntakaavalla annetaan mahdollisuus toteuttaa jätevedenpuhdistamo sillä tekniikalla, mikä yksityiskohtaisemman suunnittelun toteuttamishetkellä on uusin ja kehittynein. Tässä vaihemaakuntakaavoituksessa ei oteta kantaa puhdistamotekniikkaan, purkuputkistoihin eikä purkupaikkaan.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa käydään läpi kaavoitusprosessi, puhdistamon toteuttamisen prosessi ei kuulu tähän kaavatyöhön. Liitosta on lähtenyt mielipiteen antajalle tarkka selvitys, miten vaihekaavan jälkeen puhdistamon suunnittelu edistyy.

Kuten jo aikaisemmin on todettu, YVA 2014:sta on poikettu Vuoksen purkuvesistön osalta ja vastineen osassa 5 käsitellään Vuoksen purkuvesistöasiaa tarkemmin.

YVA 2006 on otettu huomioon tarvittavilta osiltaan ja asiaa tarkennetaan kaavaselostukseen. Tätä vaihemaakuntakaavatyötä ohjaa Maankäyttö- ja rakennuslaki sekä Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Kaavaratkaisua on arvioitu näiden lakien pohjalta.

Vaihemaakuntakaavaselostuksen liitteisiin lisätään tarvittaessa tietoa Hyväristönmäen puhdistamoon liittyvistä oikeusprosesseista.

Myös Hyväristönmäen tieyhteyksistä pitää mainita kaavassa, että esitetyt tieyhteydet ovat mahdottomia toteuttaa. Lisäksi Hyväristönmäelle ei ole tieyhteyttä ja se pitää mainita kaavaselostuksessa.

Selostuksessa mainitaan, että Hyväristönmäellä voidaan puhdistaa 60 000 asukkaan jätevedet sekä puhdistamoille toimitettavat sako- ja umpikaivot. Tämä jää epäselväksi, onko muissa vaihtoehdoissa sama jätevedenpuhdistusteho. Puhdistusominaisuudet pitää tuoda selvästi esille kaavaselostuksessa.

Ympäristöasioissa ei ole tuotu riittävästi esille ympäristöön liittyviä tutkimuksia. Esimerkiksi Houninjoen ja Rakkolanjoen koskikartoitus ja kunnostusselvitys eivät ole mahtuneet mukaan (Houninjoen ja Rakkolanjoen koskikartoitus ja kunnostustarveselvitys, Lindgren, Anna (2013). Tämä tulee lisätä Hyväristönmäen selvitysluetteloon.

Hyväristönmäen kohdalla on Kalliokoski, johon puhdistamoa ei voi rakentaa. Siellä on myös vanha uima- paikka. Rakkolanjoen alueella on yhteensä 12 koskea ja koskipinta- alaa on siis paljon taimenen lisääntymis- ja poikastuotantoa varten. Rakkolanjoen Venäjän puolella on laaja meritaimenkanta, jonka nousu Suomen puolelle olisi mahdollista toteuttaa. Vedenlaadun parantamiseksi tulee tehdä toimenpiteitä, jotta joen tila saadaan paranemaan, niin että joen kalasto ja aiemmin joessa ollut ravustokanta voidaan palauttaa. Nämä kaikki tulee kirjata kaavaselostukseen merkittävinä asioina Hyväristönmäen puhdistamon yhteyteen.

Vastine (osa 2): *Vaihemaakuntakaavan kaavaselostukseen täydennetään tiedot Hyväristönmäen liikenneyhteyksistä: Hyväristönmäelle ei ole suoraa tieyhteyttä. Uusien teiden osalta on vaikeaa tässä vaiheessa arvioida, onko esitetyt uudet tieyhteydet mahdottomia toteuttaa. Tämä tulee tutkia alueen jatkosuunnittelussa, ennenkuin puhdistamovaihtoehdoista tehdään lopullinen päätös.*

Vaihemaakuntakaavan kaavaselostukseen lisätään tieto, että kaikissa vaihtoehdoissa käytetään samaa puhdistusmenetelmää jatkosuunnittelussa.

Kaavaselostuksessa on käsitelty kaikkia puhdistamovaihtoehtoja samanarvoisesti ja alueiden ominaisuuksia on tarkasteltu maakuntakaavoituksen tasolla tasapuolisesti. Alueiden ominaispiirteitä tarkastellaan tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kuitenkin

kaavaselostukseen liitetään mahdollisuuksien mukaan mielipiteen yhteydessä esitetyjä asioita: (Hounijoen ja Rakkolanjoen koskikartoitus ja kunnostustarveselvitys; Lindgren, Anna 2013). Myös muita maakuntakaavoituksen yleispiirteisyyteen perustuvia seudullisesti tärkeitä asioita lisätään kaavaselostukseen Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta tarvittaessa. Nämä esitetyt ympäristöasiat on syytä ottaa tarvittaessa huomioon yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa.

Maakuntakaavan sisältövaatimukset (MRL 28§) edellyttävät, että kaavassa otetaan huomioon ympäristö, ekologinen kestävä käyttö, maisema ja luontoarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen. Näitä ei ole huomioitu kaavavalmistelussa Hyväristönmäen vaihtoehdossa. Rakennettavalla alueella tai sen välittömässä läheisyydessä on yhdeksän luo- kohdetta. Liito-oravan ympäristöjä ei ole mainittu ollenkaan. Karkkolan kylän paikalliset kulttuurimaisema-arvot puuttuvat kokonaan, myös hiihto- ja pyöräily ja luontoreitit puuttuvat kokonaan. Myöskään koskimaisemaa ja edellä mainittuja rapu yms. kantoja ei ole huomioitu myöskään. Myös viheryhteystarve/ekologinen käytävä on Hyväristönmäen kohdalla, sen leveydeksi on määritelty 500 metriä leveäksi kaupungin yleiskaavassa. Tämä on todettu myös Hyväristönmäen osayleiskaavan selvityksissä. Myös Venäjän puolen Selezvevkan kylän vedenottamo on ollut vuosikymmeniä Rakkolanjoen alajuoksulla, jäteveden lasku Rakkolanjokeen on ollut tälle kylän vedenottamolle laitton asia. Nämä tulee lisätä kaavaselostukseen.

Vastine (osa 3): *Kuten edellä on mainittu, vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa on käsitelty kaikkia puhdistamovaihtoehtoja samanarvoisesti ja alueiden ominaisuuksia on tarkasteltu maakuntakaavoituksen tasolla tasapuolisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät asiat ovat maakuntakaavotason ominaisuuksia. Alueiden luontokohteita ja alueen erityispiirteitä tarkastellaan tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavaselostukseen lisätään tarvittaessa edellä mainittuja asioita, jos niistä löytyy seudullisesti merkittävää aineistoa. Yleiskaavan viheryhteystarve vaikuttaa kohteen yksityiskohtaisempaan suunnitteluun.*

Myös Hyväristönmäen lietteen käsittelystä on kerrottu kaavaselostuksessa, kuitenkin YVA:ssa todetaan epävarmana asiana mahdollinen jätevesilietteen käsittely. Kaavaselostuksessa pitää mainita, ettei Hyväristönmäellä voida käsitellä lietettä ollenkaan oikeuden päätöksellä.

Kaavatyössä on liitetty hyvin useita selvityksiä Hyväristönmäen puhdistamon yhteyteen, muissa puhdistamovaihtoehtoissa ei ole laadittuja selvityksiä juurikaan. Tämä ei ole tasapuolista ja oikeansuuntaista suunnittelutoimintaa. Myöskään Toikansuo - Vuoksi siirtoviemäriselvitystä ei ole mainittu ja Kukkuranmäen osalta esitetään muutamia selvityksiä Kukkuroinmäkeen liittyen, joista ei ole kaavaselostuksessa mainintaa. Mielipidelomakkeessa on listausta ko. selvityksistä.

Toikansuon sekä Kukkuroinmäen osalta on laadittu lisäselvityksiä vuonna 2019 mutta pyynnöstä huolimatta mielipiteen antaja ei ole kyseisiä selvityksiä saanut maakuntaliitolta. Kyseiset selvitykset olisi pitänyt saada kaavoittajalta, mutta ne oli poistettu kaavaselostuksesta. Epäselvyyttä liittyi myös Hyväristönmäen asema-kaavoitukseen, joka olisi parhaillaan käynnissä.

Vastine (osa 4): *Lietteenkäsittely Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamolla on laadittujen selvitysten (esisuunnitelma v. 2013) perusteella mahdollista. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölapapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuputken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.*

Laaditussa YVA:ssa kaikista puhdistamovaihtoehtoista on tasapuoliset selvitykset. Kuitenkin laadittujen muiden selvitysten määrä eri puhdistamovaihtoehtoissa on erilainen, koska

esimerkiksi Hyväristönmäelle on laadittu yleiskaavaa ja asemakaavaa, joihin tarvitaan erilaisia yksityiskohtaisia selvityksiä. Myös Hyväristönmäen osalta on ollut erilaisia lupaprosesseja, joihin liittyy erilaisia selvityksiä. Kukkuroinmäen alueen osalta selvitykset liittyvät pääosin jäteasemaan ja suunniteltuun biopolttolaitokseen. Hyväristönmäen lupaprosessit sekä Kukkuroinmäen selvitykset sekä myös Toikansuon mahdolliset selvitykset otetaan tarvittavilta osilta huomioon kaavaselostuksessa ja kohteiden selvitysluettelossa.

Lappeenrannan Energia Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima laativat v. 2019 Toikansuolle sekä Kukkuroinmäelle lisäselvityksiä. Näistä oli mainittu vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa, kuitenkin selvitysten aikataulu venyi ja kaavaan ei saatu tietoa kyseisistä selvityksistä. Tietona saatiin, ettei kyseisillä selvityksillä ollut merkitystä tähän vaihekaavatyöhön.

Vuokseen johdettuna vaikutukset ovat huomattavasti pienemmät kuin Rakkolanjoen tai Saimaan purkuvesivaihtoehtoissa. Tämä pitää merkitä merkittävänä ympäristöasiana kaavaselostukseen.

Lappeenrannan kaupungilta saadun tiedon mukaan uusi puhdistamo rakennettaisiin samalla puhdistusteholla jokaiseen vaihtoehtoon. YVA 2014 ei pidä tässä suhteessa paikkaansa, YVA:ssa tehot ovat erilaiset eri puhdistamovaihtoehtoissa.

YVA:n tiivistelmässä on kerrottu Venäläisille, että Vuoksen laskettaisiin fosforin osalta kolme kertaa likaisempaa vettä kuin Rakkolanjokeen. Samoin venäläisille on ilmoitettu samat Vuoksen fosforimäärät Saimaan Joutsenon edustan purkupaikalla. Vuoksen osalta on hiekkasuodatus, Rakkolanjoella on tetriäarikäsittelyvaihe. Mielipiteessä ihmetellään, miksi venäläisille on kerrottu virheellistä tietoa Vuoksen purkuvaihtoehdon pitoisuuksista.

Mielipiteessä on tehty esimerkkilaskelmia fostorille, kun puhdistusteho uudella puhdistamolla on 0,1 mikrogrammaa/litra, josta on saatu uudet fosforipäästöt. Todetaan, että Rakkolanjoen osalta fostorin määrä jää kymmenkertaiseksi verrattuna luonnonveteen. Kysytään edelleen, miksi venäläisille on annettu tieto, että puhdistamovaihtoehdot uudelle puhdistamolle ovat Kiltainen, Tujula, Mustola ja Kukkuroinmäki. Toikansuo ja Hyväristönmäki on jätetty tuosta pois nähtävästi tarkoituksella.

Myös Vuoksen suulla purkupaikan kohtaa on siirretty 7 km alemmas lähelle Venäjän rajaa verrattuna vuoden 2006 selvitystä. Kukaan ei ole pystynyt esittämään uskottavia perusteluja miksi Vuoksi pitäisi jättää purkuvesistöistä pois.

Maakuntakaavassa on liikaa vaihtoehtoja, Toikansuo ja Hyväristönmäki ei voi olla vaihtoehtoina. Nyt näyttää siltä, että ainoaksi vaihtoehtoksi jää Kukkuroinmäki (Lappeenrannan Lämpövoiman vaihtoehdot) ja purkupaikkana Saimaan Keskisenselkä ja Joutsenon edusta YVA:n mukaisesti. Tässä pitää olla purkuvesistöpaikkoina myös Vuoksi ja Saimaan kanava. Kysytään, miksi näitä vaihtoehtoja ei ole otettu mukaan.

Vastine (osa 5): *Puhdistamotekniikkaan ei vaihemaakuntakaavassa oteta kantaa eikä YVA 2014:n puhdistamotekniikoihin myöskään oteta tässä kantaa. Kuitenkin lopullisen päätöksen mukaista puhdistamoa suunniteltaessa käyttöön otetaan uusin mahdollinen puhdistamotekniikka, josta päättävät Lappeenrannan kaupunki ja Lappeenrannan Energia Oy.*

Vuoksen käyttö jätevedenpurkupaikkana ei ole mahdollista rajan ylittävien vaikutusten ja Venäjän kannan perusteella. Venäjän kanta on tullut esille suomalais-venäläisessä rajavesistökomissiossa ja Venäjä on myös antanut lausunnon YVA-menettelyn aikana Espoon sopimuksen mukaisen kuulemisen takia. Venäjän kanta YVA-menettelyn kuulemisessa oli Vuoksen osalta yksiselitteisen kielteinen. Laitoksen toiminnan tehokkuus sinänsä ei ollut ratkaiseva.

Saimaan kanavaa puhdistettujen jätevesien purkupaikkana on tarkasteltu YVA-menettelyn ohjelmavaiheessa. Kanavan vedenvaihtuvuus on vähäistä, jolloin jätevesien vaikutus olisi merkittävää erityisesti häiriötilanteissa eikä jätevesien johtaminen kanavaan ole mahdollista.

Vaihemaakuntakaavaluonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty laaditussa Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014). Tavoitteena on, että kaava mahdollistaa parhaan mahdollisen puhdistamovaihtoehdon toteuttamisen. Vaihtoehtoja tullaan karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkupuutken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.

Merkintöjen oikeusvaikutuksia tarkennetaan siten, että ne ovat selkeät. Puhdistamomerkinnät tulevat rajoittamaan alueelle toteutettavaa muuta maankäyttöä.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa. Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, muut jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan tarvittaessa kokonaisuudessaan vaihtoehtojen yhteydessä.

11. PRO Hyväristönmäki

Mielipiteessä todetaan, että vaihemaakuntakaavan nähtävilläolosta poikkeuslain /valmiuslain voimassaoloaikana 5.4. - 10.5.2020 on ollut valtiovallan määräykset kokoontumisista ja liikkumisesta. Tämä on aiheuttanut asukkaille kohtuuttomia vaikeuksia saada kysymyksiin vastauksia, koskien kaavaan liittyviä muutoksia.

Etelä-Karjalan liitossa ei ollut ketään tavattavissa ja Pro Hyväristönmäen adressiin ei voitu kerätä nimiä rajoituksista johtuen talosta-taloon periaatteella. Tietotekniikka ei ole monellakaan alueen asukkailla käytössä, saatikka virastokielen ymmärrystä.

Tämä jätevedenpuhdistamon prosessi on kestänyt yli kymmenen vuotta, joten asiaa ei voida pitää akuuttina. Pro Hyväristönmäki vie tämän koko Hyväristönmäen prosessin EU-tuomioistuimen käsittelyyn asukkaiden, luonnon (erimuotoisuuden) ym. tärkeiden luovuttamattomien arvojen säilymiseksi.

Hyväristönmäki pitää poistaa puhdistamon sijoituspaikkana sekä et-alueena vaihekaavasta.

Vastine: Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaluonnoksen nähtävilläolo oli 5.4 -10.5.2020. Kaavan nähtävilläolosta kuulutettiin laajasti alueen kaikissa sanomalehdissä sekä muussa mediassa. Kaavan kuulutukset sekä kaava-asiakirjat olivat julkisesti saatavilla Etelä-Karjalan liiton toimiston ulko-ovella, Lappeenrannan kaupungintalon Winkistä sekä Taipalsaaren ja Lemminkäisen kunnantaloilta. Kaava-asiakirjat olivat nähtävillä myös Etelä-Karjalan liiton verkkosivuilla. Kaavan nähtävilläolosta tiedotettiin edellä mainittujen tahojen nettisivuilla. Vaihemaakuntakaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa oli täydennetty nähtävilläolon osalta tämän koronatilanteen alkamisen vuoksi juuri kaavaluonnoksen nähtävilläolon alussa. Mahdollisuus oli myös saada kaavasta tietoa puhelimitse tai sähköpostilla. Nämä yhteystiedot olivat kaavan kulutuksissa. Ote kaavakuulutuksesta.

Lisätietoja:
aluesuunnittelujohtaja Marjo Wallenius
p. 040 824 0915, marjo.wallenius@ekarjala.fi

Vaihemaakuntakaavaluonnoksesta saatiin 15 lausuntoa keskeisiltä sidosryhmiltä. Kaavaan annettuja mielipiteitä saatiin yhteensä 16 kappaletta. Sen lisäksi saatiin yksi adressi, jossa oli 1252 allekirjoittajaa. Siinä vastustettiin puhdistettujen jätevesien purkua Saimaaseen.

Radiohaastattelu oli 4.5 jolloin siihen mennessä oli saatu vain yksi mielipide mutta oli saatu jo useita lausuntoja.

Nyt vaihemaakuntakaavakartalle merkityt puhdistamovaihtoehdot ovat samat kuin laaditussa YVA:ssa 2014. Kaavaluonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty laaditussa Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014). Tavoitteena on, että kaava mahdollistaa parhaan mahdollisen puhdistamovaihtoehdon toteuttamisen. Vaihtoehtoja tullaan karsimaan kaavan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Merkintöjen oikeusvaikutuksia tarkennetaan siten, että ne ovat selkeät. Puhdistamomerkinnät tulevat kuitenkin rajoittamaan alueelle toteutettavaa muuta maankäyttöä. Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, muut mahdolliset jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan tarvittaessa kokonaismaakuntakaavan päivityksen yhteydessä. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka vaikuttaa jatkosuunnitteluun. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuputken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.

Hyväristönmäen puhdistamon osalta todettakoon, että korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen voidaan tehdä päätös Hyväristönmäen et-1 merkinnän osalta.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarvittavat tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

12. Yksityishenkilöt I

Mielipiteessä vaaditaan Hyväristönmäen puhdistamovaihtoehdon poistamista vaihekaavasta lopullisesti. Asian ympärillä on tehty työtä jo parikymmentä vuotta ja hallinto-oikeuksissa asia on hylätty jo viisi kertaa. Kuudes päätösasia koskien Hyväristönmäen ympäristölupaa tulee korkeimman hallinto-oikeuden kautta lähiaikoina.

Tämä pitkä prosessiaika on vaikuttanut alueen kehittämiseen ja yritysten ja asukkaiden jokapäiväiseen elämään. Puhdistamosuunnitelmissa asukkaat on häivytetty pois kokonaan.

Kukkuroinmäki on valmis puhdistamolle, Lappeenranta - Imatra-Joutseno- Nuijamaa- Lemi ja Taipalsaari tulee saada yhteisesti mukaan tähän, saadaan leveämmät hartiat ja kantokykyä asiaan.

Vastine: *Vaihemaakuntakaavalla tullaan mahdollistamaan useampia puhdistamon sijoituspaikkoja ja nyt kaavakartalle merkityt puhdistamovaihtoehdot ovat samat kuin laaditussa YVA:ssa 2014. Kaavaluonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty laaditussa Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014). Tavoitteena on, että kaava mahdollistaa parhaan mahdollisen puhdistamovaihtoehdon toteuttamisen. Vaihtoehtoja tullaan karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka vaikuttaa jatkosuunnitteluun. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuputken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.*

Merkintöjen oikeusvaikutuksia tarkennetaan siten, että ne ovat selkeät. Puhdistamomerkinnät tulevat kuitenkin rajoittamaan alueelle toteutettavaa muuta maankäyttöä. Kun päätös

lopullisesta paikasta on tehty, muut jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan tarvittaessa kokonaismaakuntakaavan päivityksen yhteydessä.

Hyväristönmäen puhdistamon osalta todettakoon, että korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen voidaan tehdä päätös Hyväristönmäen et-1 merkinnän osalta.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Puhdistamon lopullinen sijoituspaikka ja purkupaikka tullaan päättämään Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan energian päätöksen teossa. Kaupunginvaltuusto päättää uuden jätevedenpuhdistamon paikasta ja Lappeenrannan Energia hakee paikalle ja puhdistetun jäteveden purkupaikalle ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Kaupunki päättää lisäksi asema- ja/tai yleiskaavan hyväksymisestä valitsemalleen paikalle.

Kunnalliseen päätöksentekoon liittyvät päätökset ovat aina valituksen alaisia päätöksiä.

Maakunnallisesta puhdistamosta pidettiin Imatran ja Lappeenrannan kaupunkien ja jätevedenpuhdistamon toimijoiden kanssa neuvottelu. Lopputuloksena todettiin, että maakunnallinen puhdistamo tulee kalliiksi pitkien siirtoviemäreiden rakentamisen vuoksi, mikäli uusi maakunnallinen jätevedenpuhdistamo sijoitettaisiin Imatralle nykyisen puhdistamon lähelle Vuoksen varrelle, kuitenkin Vuoksi ei ole mahdollinen maakunnallisen jätevedenpuhdistamon jätevesien purkuvesistö. Vuoksen käyttö jätevedenpurkupaikkana ei ole mahdollista rajan ylittävien vaikutusten ja Venäjän kannan perusteella. Laitoksen toiminnan tehokkuus siinänsä ei ollut ratkaiseva.

Saimaan kanavaa puhdistettujen jätevesien purkupaikkana on tarkasteltu YVA-menettelyn ohjelmavaiheessa. Kanavan vedenvaihtuvuus on vähäistä, jolloin jätevesien vaikutus olisi merkittävää erityisesti häiriötilanteissa, eikä jätevesien johtaminen kanavaan ole mahdollista.

Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehtoon liittyy paljon etuja muihin vaihtoehtoihin verrattuna ja se on vaihemaakuntakaavassa yhtenä YVA 2014:ssa valittuna puhdistamovaihtoehtona. Lappeenrannan kaupunki ja Lappeenrannan Energia Oy laativat parhaillaan selvityksiä muun muassa Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehdon osalta.

13. Yksityishenkilöt J

Mielipiteessä vaaditaan Hyväristönmäen et-kaavamerkinnän poistamista Vaihemaakuntakaavasta. Hallinto-oikeudet ovat kumonnet kaikki edelliset suunnitelmat tälle mälle, joka sijoittuu kahden maisemallisen ja kulttuurisen maalaiskylän välissä (sertifikaattitunnus).

Kukkuroinmäellä on valmis infra, biopolttolaitos on jo osittain käytössä. Asutus oli ainakin 3 kilometrin päässä viime kierroksen selvityksissä. Yhteistyö maakunnallisen puhdistamon saamiseksi vaatii kaupungeilta ja kunnilta tervettä ajattelutapaa. Tässä vaihtoehtotarkastelussa tulee ottaa huomioon myös metsät- ihmisset-hiilijalanjälki- luonnon monimuotoisuus, jotka edistävät maakunnan ilmastotavoitteita.

Vastine: *Vaihemaakuntakaavaluonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty laaditussa Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014). Tavoitteena on, että kaava mahdollistaa parhaan mahdollisen puhdistamovaihtoehdon toteuttamisen. Vaihtoehtoja tullaan karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen*

osalta, joka vaikuttaa jatkosuunnitteluun. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkupuutken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.

*Merkintöjen oikeusvaikutuksia tarkennetaan siten, että ne ovat selkeät. Puhdistamomerkinnät tulevat rajoittamaan alueelle toteutettavaa muuta maankäyttöä. Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, muut jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan tarvittaessa kokonaisu-
maakuntakaavan päivityksen yhteydessä.*

Hyväristönmäen puhdistamon osalta todettakoon, että korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen voidaan tehdä päätös Hyväristönmäen et-1merkinnän osalta.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Puhdistamon lopullinen sijoituspaikka ja purkupaikka tullaan päättämään Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan energian päätöksen teossa. Kaupunginvaltuusto päättää uuden jätevedenpuhdistamon paikasta ja Lappeenrannan Energia Oy hakee paikalle ja puhdistetun jäteveden purkupaikalle ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Lappeenrannan kaupunki päättää lisäksi asema- ja/tai yleiskaavan hyväksymisestä valitsemalleen paikalle.

Kunnalliseen päätöksentekoon liittyvät päätökset ovat aina valituksen alaisia päätöksiä.

Maakunnallisesta puhdistamosta pidettiin Imatran ja Lappeenrannan kaupunkien ja jätevedenpuhdistamon toimijoiden kanssa. Lopputuloksena todettiin, että maakunnallinen puhdistamo tulee kalliiksi pitkien siirtoviemäreiden rakentamisen vuoksi, mikäli uusi maakunnallinen jätevedenpuhdistamo sijoitettaisiin Imatralle nykyisen puhdistamon lähelle Vuoksen varrelle. Kuitenkin Vuoksen käyttö jätevedenpurkupaikkana on suljettu pois rajavesikommission toimesta. Vuoksen käyttö jätevedenpurkupaikkana ei ole mahdollista rajan ylittävien vaikutusten ja Venäjän kannan perusteella. Laitoksen toiminnan tehokkuus sinänsä ei ollut ratkaiseva.

Saimaan kanavaa puhdistettujen jätevesien purkupaikkana on tarkasteltu YVA-menettelyn ohjelmavaiheessa. Kanavan vedenvaihtuvuus on vähäistä, jolloin jätevesien vaikutus olisi merkittävää eikä jätevesien johtaminen ole mahdollista.

Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehtoon liittyy paljon etuja muihin vaihtoehtoihin verrattuna ja se on vaihemaakuntakaavassa yhtenä YVA 2014:ssä valittuna puhdistamovaihtoehtona. Lappeenrannan kaupunki ja Lappeenrannan Energia laativat parhaillaan selvityksiä muun muassa Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehdon osalta.

14. Yksityishenkilöt K

Mielipiteen esittäjä on tutustunut tutkijana 16 vuoden takaisin Hyväristönmäen puhdistamoprosessin eri vaiheiden asiadokumentteihin, selvityksiin, lausuntoihin, päätöksiin ja väittämiin aktiivisesti viimeisen 7 vuoden aikana. Rahallisesti prosessi on ollut erittäin kallis. Virhearviointit ovat tuottaneet paljon kielteisiä päätöksiä (5 hallinto-oikeuden kielteistä päätöstä ja nyt kuudes on tulossa) ja aiheuttaneet paljon kustannuksia. Onko lopputulema se, että hallinto-oikeudet päättävät Lappeenrannan isot asiat, joten emme tarvitsekaan muita päättäjiä. Kysytään, minne ovat unohtuneet lähikuntien ja Imatran yhteistyö puhdistamon keskittämisestä ja sijoittamisesta Kukkuroinmäelle Ramboll- selvityksen pohjalta.

Maatalousyrityksen elinkeinon vapaan yrittämisen rajoittaminen on perustuslain vastainen teko ja alueen kehittäminen on estynyt näiden suunnitteluvaiheiden ja eri puhdistamoaluerajausten vuoksi.

Hyväristönmäen puhdistamovaihtoehto tulee poistaa lopullisesti et -alueena. Se on ainutkertainen teko luonnonarvojen säilyttämiseksi tuleville polville.

Vastine: *Vaihemaakuntakaavaluonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty laaditussa Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014). Tavoitteena on, että kaava mahdollistaa parhaan mahdollisen puhdistamovaihtoehdon toteuttamisen. Vaihtoehdot tullaan karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Merkintöjen oikeusvaikutuksia tarkennetaan siten, että ne ovat selkeät. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka vaikuttaa jatkosuunnitteluun. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Hyväristönmäen puhdistamon osalta todettakoon, että korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen voidaan tehdä päätös Hyväristönmäen et-1 merkinän osalta.*

Tällöin jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon häiriötilanteet ja purkuputken sijoittaminen siten, että Saimaan imago ja vetovoima ei kärsi tästä ainoasta vaihtoehdosta.

Turhat puhdistamomerkinnät tulevat rajoittamaan alueelle toteutettavaa muuta maankäyttöä. Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, mahdolliset turhat jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan kokonaisuusmaakuntakaavan päivityksen yhteydessä.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Puhdistamon lopullinen sijoituspaikka ja purkupaikka tullaan päättämään Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan energian päätöksen teossa. Kaupunginvaltuusto päättää uuden jätevedenpuhdistamon paikasta ja Lappeenrannan Energia Oy hakee paikalle ja puhdistetun jäteveden purkupaikalle ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Kaupunki päättää lisäksi asema- ja/tai yleiskaavan hyväksymisestä valitsemalleen paikalle.

Kunnalliseen päätöksentekoon liittyvät päätökset ovat aina valituksen alaisia päätöksiä.

Maakunnallisesta puhdistamosta pidettiin Imatran ja Lappeenrannan kaupunkien ja jätevedenpuhdistamon toimijoiden kanssa neuvottelu. Lopputuloksena todettiin, että maakunnallinen puhdistamo tulee kalliiksi esimerkiksi Kukkuroinmäelle pitkien siirtoviemäreiden rakentamisen vuoksi. Mikäli uusi maakunnallinen jätevedenpuhdistamo sijoitettaisiin Imatralle nykyisen puhdistamon lähelle Vuoksen varrelle, ei Vuoksen käyttö jätevedenpurkupaikkana ole mahdollista rajan ylittävien vaikutusten ja Venäjän kannan perusteella. Venäjän kanta on tullut esille suomalais-venäläisessä rajavesistökomissiossa ja Venäjä on myös antanut lausunnon YVA-menettelyn aikana Espoon sopimuksen mukaisen kuulemisen takia. Venäjän kanta YVA-menettelyn kuulemisessa oli Vuoksen osalta yksiselitteisen kielteinen. Laitoksen toiminnan tehokkuus sinänsä ei ollut ratkaiseva.

Saimaan kanavaa puhdistettujen jätevesien purkupaikkana on tarkasteltu YVA-menettelyn ohjelmavaiheessa. Kanavan vedenvaihtuvuus on vähäistä, jolloin jätevesien vaikutus olisi merkittävää erityisesti häiriötilanteissa eikä jätevesien johtaminen kanavaan ole mahdollista.

Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehtoon liittyy paljon etuja muihin vaihtoehtoihin verrattuna ja se on vaihemaakuntakaavassa yhtenä YVA 2014:ssä valittuna

puhdistamovaihtoehtona. Lappeenrannan kaupunki ja Lappeenrannan Energia laativat parhaillaan selvityksiä muun muassa Kukkuroinmäen puhdistamovaihtoehdon osalta.

15. Hanhijärven ja lähikylien kyläyhdistys ry

Mielipiteessä todetaan, ettei jätevedenpuhdistamon sijaintipaikkaa voi valita käsittelemättä puhdistettujen jätevesien purkupaikkaa ja purkuvesistöä.

Purkuvesistöt: Rakkolanjoki on toiminut puhdistettujen jätevesien purkuvesistönä 1950-luvulta lähtien. Viimeisimmän Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen mukaan Rakkolanjokeen ei pidä enää antaa tulevaisuudessa lupaa jätevesien johtamiseen, koska jätevedet ylläpitävät jatkuvasti nykyisen purkuvesistön huonoa ekologista tilaa. Päätöksen mukaan Lappeenrannan kaupungin jätevesikuormitus Rakkolanjokeen on lopetettava.

Lappeenrannan Lämpövoima haki tähän päätökseen valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Aiemmat Vaasan hallinto-oikeuden päätökset on korkein hallinto-oikeus vahvistanut. Kyseisen päätöksen mukaisesti Rakkolanjoki pitää poistaa vaihemaakuntakaavasta mahdollisena purkupaikkana.

Mielipiteessä todetaan, että Vuoksi kuuluu purkuvesistöjen vaihtoehtojen joukkoon, koska se on YVA 2014 mukaan paras purkupaikkavaihtoehto. Saimaan kanavan käyttö on tullut esille, mutta sitä ei ole YVA 2014:ssä käsitelty. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kuitenkin esitetty, että tarvittaessa voidaan tehdä lisäselvityksiä Saimaan kanavan mahdollisuuksista toimia purkuvesistönä.

Vastine (osa1): *Maakunnallisesta puhdistamosta pidettiin Imatran ja Lappeenrannan kaupunkien ja jätevedenpuhdistamon toimijoiden kanssa neuvottelu. Lopputuloksena todettiin, että maakunnallinen puhdistamo tulee kalliiksi pitkien siirtoviemäreiden rakentamisen vuoksi, mikäli uusi maakunnallinen jätevedenpuhdistamo sijoitettaisiin Imatralle nykyisen puhdistamon lähelle Vuoksen varrelle tai Kukkuroinmäelle. Vuoksen käyttö jätevedenpurkupaikkana ei ole mahdollista rajan ylittävien vaikutusten ja Venäjän kannan perusteella. Laitoksen toiminnan tehokkuus sinänsä ei ollut ratkaiseva.*

Saimaan kanavaa puhdistettujen jätevesien purkupaikkana on tarkasteltu YVA-menettelyn ohjelmavaiheessa. Kanavan vedenvaihtuvuus on vähäistä, jolloin jätevesien vaikutus olisi merkittävää erityisesti häiriötilanteissa, eikä jätevesien johtaminen kanavaan ole mahdollista.

Puhdistamopaikat: Hyväristönmäen osalta Vaasan hallinto-oikeus on hylännyt 28.5.2019 tekemällään päätöksellä Hyväristönmäen ympäristölupahakemuksen. Korkein hallinto-oikeus on hylännyt 29.3.2019 antamalla päätöksellä Hyväristönmäen osayleiskaavan. Myös aikaisempia Hyväristönmäen ympäristölupahakemuksia on hylätty Vaasan hallinto-oikeudessa sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Kaavaluonnoksen aineistoihin tulee lisätä Hyväristönmäkeä koskevat oikeuden päätökset. Ne ovat laadittuja selvityksiä, joiden kielteiset ratkaisut tulee ottaa kaavatyössä huomioon.

Tämän pohjalta Hyväristönmäkeä ei voida pitää 2. vaihemaakuntakaavan vaihtoehtoisena jätevedenpuhdistamon sijaintipaikkana.

Vastine (osa2): *Hallinto-oikeuksien päätökset kuuluvat jatkosuunnitteluun. Vaihemaakuntakaavan luonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty laaditussa Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014). Tavoitteena on, että kaava mahdollistaa parhaan mahdollisen puhdistamovaihtoehdon toteuttamisen. Vaihtoehtoja tullaan karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi*

purkuvesistöksi. Merkintöjen oikeusvaikutuksia tarkennetaan siten, että ne ovat selkeät. Puhdistamomerkinnät tulevat rajoittamaan alueelle toteutettavaa muuta maankäyttöä. Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, muut jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan tarvittaessa kokonaismaakuntakaavan päivityksen yhteydessä.

Hyväristönmäen puhdistamon osalta todettakoon, että korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen voidaan tehdä päätös Hyväristönmäen et-1 merkinnän osalta.

Vaihemaakuntakaavan jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kunta-kaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkem- malla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristö- luvassa.

Puhdistamon lopullinen sijoituspaikka ja purkupaikka tullaan päättämään Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan energian päätöksenteossa. Kaupunginvaltuusto päättää uuden jätevedenpuhdistamon paikasta ja Lappeenrannan Energia Oy hakee paikalle ja puhdistetun jäteveden purkupaikalle ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Kaupunki päättää lisäksi asema- ja/tai yleiskaavan hyväksymisestä valitsemalleen paikalle.

Kunnalliseen päätöksentekoon liittyvät päätökset ovat aina valituksenalaisia päätöksiä.

16. Kansalaisadressi: Lappeenrannan kaupungin jätevesiä ei saa purkaa Saimaaseen

Mielipiteen välittäminen maakuntahallitukselle:

Adressin allekirjoittajat vaativat, ettei kansallisaarteemme Saimaa saa olla Lappeenrannan jätevesien pur- kupaikka.

Viime vuosina on Pien- Saimaan osalta tehty merkittävää työtä veden laadun parantamiseksi. Käytännön tietoa ja kokemusta ei ole hyvin toimivista jäteveden puhdistusjärjestelmistä eikä siitä, miten esimerkiksi puhdistamon häiriötilanteissa veden laatu käyttäytyy ja mikä on Saimaan vesistön sietokyky.

Eteläinen Saimaa on yksi Suomen puhtaimmista järviolueista, jolla sijaitsee Natura-alueita, suojelualueita sekä se kuuluu Saimaan norpan laajenevaan pesintäalueeseen. Myös Etelä-Karjalan virkistysalueäätiö on panostanut paljon virkistyskohteisiin Eteläisen Saimaan alueella. Saimaa on matkailun vetovoimatekijä eri- tyisesti Lappeenrannan kaupungille, joka on kansainvälisesti tunnettu Saimaan ansiosta.

Suunniteltu jätevesijärjestelmää on testattu pienemmässä mittakaavassa, näin ollen ei voida varmasti tie- tää, miten järjestelmä toimii käytännössä. Häiriötilanteissa vesistöön voi päästä paljon erilaisia myrkyllisiä ja muuten haitallisia aineita ja taudin aiheuttajia. Myös Lappeenrannan ranta-alueet suosittuina uima-alueina ovat alttiita virusten ja bakteerien leviämiseksi ihmisiin, mikäli juuri ennen kesäkautta Saimaaseen pääsee haitallisia aineita jäteveden mukana.

Puhdistettukin jätevesi sisältää fosforia ja typpeä. Ravinteiden lisääntyminen vedessä lisää mahdollisuutta sinileväkukintoihin, jolloin Saimaa menettää merkityksensä virkistys- ja matkailuvesistöinä. Kuitenkin nykyi- sissä arvioissa jätevedenpuhdistamon kautta tulevan jäteveden laimentuminen Saimaan selkävesillä on to- dettu toteuttamiskelpoiseksi ratkaisuksi. Tämä näkökulma arvostaa Saimaata arvokkaan ja ainutlaatuisen vesistön sijaan vain viemäri- vesistöinä.

Vastine: *Tässä jätevedenpuhdistamoasiassa pidetään erittäin tärkeänä, ettei Saimaan veden tilaa eikä sen ekologista tilaa heikennetä. Tämän syystä purkupu- tken suunnittelussa, mikäli se johdetaan Saimaaseen, tavoitteena on, että häiriötilanteissakin vedet sekoittuvat ja laime- nevat vaihtuvaan veteen nopeasti. Kaikkia jatkosuunnitteluun tarvittavia tutkimustuloksia on tarpeen hyödyntää puhdistamo- ja purkupaikkaratkaisuja tehtäessä.*

Tällä hetkellä puhdistetun jäteveden purkuvaihtoehtoina ovat Rakkolanjoki ja Saimaa. Vaihekaavatyössä odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä Hyväristönmäen ja Rakkolanjoen osalta, joka ohjaa jatkosuunnittelua. Mikäli tästä saadaan kielteinen päätös, Saimaa jää ainoaksi mahdolliseksi purkuvesistöksi. Mikäli Rakkolanjokea ei voida enää käyttää purkuvesistönä, purku Saimaaseen jää käytännössä ainoaksi vaihtoehdoksi. Saimaan osalta purkupaikan valintaan vaikuttavat selvitykset, mitkä laaditaan jatkosuunnittelussa.

Prosessi, jota vaihemaakuntakaavan jälkeen tarvitaan: Puhdistamon tekninen ratkaisu mm. puhdistustekniikka ja puhdistamisvaatimukset ratkaistaan jätevedenpuhdistamon hankesuunnittelu- ja ympäristölupavaiheessa. Puhdistamoiden tekniset ratkaisut kehittyvät koko ajan eivätkä ne ole sidoksissa puhdistamon sijaintipaikkaan.

Vaihemaakuntakaavan luonnokseen merkittiin kaikki ne puhdistamovaihtoehdot, joita oli selvitetty laaditussa Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA 2014). Tavoitteena on, että kaava mahdollistaa parhaan mahdollisen puhdistamovaihtoehdon toteuttamisen. Vaihtoehtoja tullaan todennäköisesti karsimaan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa. Merkintöjen oikeusvaikutuksia tarkennetaan siten, että ne ovat selkeät. Puhdistamomerkinnät tulevat rajoittamaan alueelle toteutettavaa muuta maankäyttöä. Kun päätös lopullisesta paikasta on tehty, muut jätevedenpuhdistamovaihtoehdot poistetaan tarvittaessa kokonaisumaakuntakaavan päivityksen yhteydessä.

Vaihemaakuntakaavan valmistumisen jälkeen Lappeenrannan kaupunki tulee laatimaan tarkemmat kuntakaavat, yleis- ja asemakaavat, joilla tutkitaan jäteveden puhdistamon sijoituspaikat tarkemmalla tasolla. Puhdistamon sijoittamisen yksityiskohdat ratkaistaan puhdistamon ympäristöluvassa.

Puhdistamon lopullinen sijoituspaikka ja purkupaikka tullaan päättämään Lappeenrannan kaupungin ja Lappeenrannan Energia Oy:n päätöksen teossa. Lappeenrannan kaupunginvaltuusto päättää uuden jätevedenpuhdistamon paikasta ja Lappeenrannan Energia Oy hakee paikalle ja puhdistetun jäteveden purkupaikalle ympäristölupaa aluehallintovirastolta. Kaupunki päättää lisäksi asema- ja/tai yleiskaavan hyväksymisestä valitsemalleen paikalle.

Kunnalliseen päätöksentekoon liittyvät päätökset ovat aina valituksen alaisia päätöksiä.